

Enligt sändlista

Bildande av naturvårdsområde för del av Kronholmen samt
fastställande av skötselplan för området

UPPGIFTER OM NATURVÅRDSOMRÅDET

Namn	Naturvårdsområdet Kronholmen
Kommun	Gotlands
Socken	Västergarn
Läge	Vid kusten ca 10 km NV Klintehamn (Se bilaga 1)
Kartblad	Ekonomiska kartbladet 068 47 (6I 4h)
Gräns	Markerad med heldragen linje på kartan, bilaga 2 till beslutet
Area	Ca 6 ha
Fastigheter och ägare	Kronholmen 1:3, Visby Golfklubb Kronholmen 2:5, AB Golfbaden
Naturvårds- förvaltare	Länsstyrelsen i Gotlands län

1991-01-28

2329-1261-90

231-3954-90

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, ändrad och omtryckt 1974:1025) det område som utmärkts på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturvårdsområde. För området skall gälla de föreskrifter enligt 10 och 19 §§ naturvårdslagen samt 22 § naturvårdsförordningen (1976:484) som anges nedan.

Naturvårdsområdets namn skall vara naturvårdsområdet Kronholmen.

Ändamålet med naturvårdsområdet skall vara att skydda området mot exploatering, bevara områdets nuvarande karaktär av strandäng samt att skydda främst fågellivet mot störningar.

FÖRESKRIFTER FÖR NATURVÅRDSOMRÅDET

A. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt till att nyttja fastighet inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det inte utan länsstyrelsens tillstånd tillåtet att

- 1 uppföra ny byggnad,
- 2 anlägga luftledning,
- 3 anlägga väg eller stig
- 4 bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, mo, mjäla, lera, matjord, torv eller matjord,
- 5 borra, spränga, gräva, schakta, plöja, markbereda, muddra, utfylla eller tippa,
- 6 så in gräs eller plantera,
- 7 tillföra växtnäringsämne eller använda kemiskt bekämpningsmedel,
- 8 upplåta mark eller tillåta verksamhet som inte står i överensstämmelse med intentionerna för naturvårdsområdet.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet och som är närmare angivna i bifogad skötselplan, bilaga 3.

1991-01-28

2329-1261-90
231-3954-90

B. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla att viss åtgärd utförs

Markägare och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet:

- 1 Anordningar för utmärkning av och upplysning om naturvårdsområdet.
- 2 Vidmakthållande av hävden genom slätter eller bete.
- 3 Hägnad för betesdrift.
- 4 Anläggande och underhåll av en gångstig.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- 1 ställa upp husvagn eller tälta
- 2 medföra okopplad hund under tiden 1 mars - 20 augusti
- 3 spela golf.

Föreskrifterna under C gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

D. Föreskrifter med stöd av 22 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter m m om naturvårdsförvaltningen som framgår av bifogad skötselplan (bilaga 3).

Inom ramen för dessa kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.

- 2 Naturvårdsområdet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och SNV:s anvisningar.
- 3 Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Gotlands län. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande äga rum med markägarna.

1991-01-28

2329-1261-90

231-3954-90

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Allmän beskrivning

Det flacka området ligger obetydligt över havets nivå. Vid högvattensituationer i havet bryter detta in och tillför saltvatten. Vatten avleds från området genom ett uträtat dike. Utloppet vallas igen vid stranden vid stormtillfällen varför vatten tidvis däms upp innanför. Situationen med inbrytning av bräckt vatten och tidvisa översvämningar skapar en miljö med goda förutsättningar till ett rikt fågelliv och typisk strandängsvegetation.

Området betades med hästar t o m sommaren 1990. Vegetationen är betespräglad och landskapet är fritt från träd. Inom flera ytor ligger dock fjolårsgräset tjockt och här håller nu höga gräs på att ta över vegetationen. Hela området underlagras av sand med grusigare inslag i den västra delen.

Vegetation

Vegetationen är överallt frisk och på de flesta håll även fuktig. Dominanta arter är här rödsvingel, krypven och salttåg. Mycket vanliga och fläckvis dominanta är revfingrerört, rölleka, brudbröd, gåsört, vitklöver, svartkämpar, vildlin, gulmåra och rödtoppa. I lägre partier är sumpgentianan fläckvis mycket riklig. Förekomsten av denna art tyder på en långvarig betesepok. Här växer även darrgräs och slankstarr. Några få saltfrätor finns i området och här växer havsnarv och saltgräs. Inom delar som inte betats under senare tid växer tuvtåtel dominant.

Vegetationstyper enligt Nordiska ministerrådets "Vegetationstyper i Norden".

Fuktäng av tuvtåteltyp	5231
Fuktäng av gräs- lågstarrtyp	5233
Övre landstrandvegetation av salttåg-/rödsvingeltyp	4121
Nedre landstrandvegetation av agnsäv-/krypventyp	4141

Inom ytor där betesprägelns fortfarande är tydlig, bedöms de botaniska värdena vara höga.

Fågelliv

Ett avsevärt större område bestående av de då hästbetade ängarna söder om Kronholmens gård inventerades 1989 av Gotlands ornitologiska förening vad avser häckande fåglar. Nu aktuellt område utgör den norra delen av inventeringsområdet och utgör en för fågelivet viktig del. Vid inventeringstillfället var antalet häckande arter 14. Bland dessa finns två som är mer ovanliga, nämligen snatterand och årta. Häckningstätheten var hos dessa båda arter vid jämförelse med andra gotländska strandområden re-

1991-01-28

2329-1261-90
231-3954-90

lativt hög. Rika bestånd noterades av tofsvipa, ängspip-lärka, kricka, gräsand, skedand, strandskata och enkelbec-kasin.

Området har en viktig funktion i sträcktider och då främst under vårsträcket. De då översvämmade markerna utgör ett viktigt område för vila och näringssök.

ÄRENDETS BEREDNING

Visby golfklubb utvidgar för närvarande golfbanan vid Kronholmen. Vid samråd med klubben har länsstyrelsen föreslagit att ett område avsett för övningsgolf skulle utgå för att möjliggöra bevarandet av en del av strandängarna till gagn för i första hand fågellivet. Klubben har under hand godtagit detta.

AB Golfbaden har under hand godtagit att det område söder om dungen på fastigheten Kronholmen 2:5 som utgör naturmark i den detaljplan som framtagits för bebyggelsen i dungen, ingår i ett blivande naturvårdsområde och sköts genom i första hand årlig slätter.

Länsstyrelsen har upprättat ett förslag till förordnande.

OMRÅDETS BETYDELSE OCH BEHOV AV SKYDD OCH VÅRD

Området är av intresse att hålla öppet för att bevara landskapsbilden med den visuella kontakten med havet. Området är av botaniskt intresse genom förekomsten av en betespräglad vegetation med lång kontinuitet. Området är zoologiskt intressant genom förekomsten av en rad häckande fågelarter varav några är mer ovanliga.

Den tidvis översvämmade strandängen är känslig för påverkan. I första hand är varje form av markavvattning olämplig men även vikande hävd utgör hot mot väsentliga naturvärden. Fågellivet är känsligt för störningar främst under häckningstid.

Naturvårdsområdet ingår i område nr 4 av riksintresse för friluftslivet i Gotlands län enligt beslut av statens naturvårdsverk 1987-12-21.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet (se bilaga 4, formulär A).

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har deltagit landshövdingen Claes Elmstedt jämte ledamöterna Gunhild Bolander, Torsten Frölich, Torsten Gustafsson, Bertil Jakobson, Björn Jansson, Ingvar Kolmodin, Henry Lindkvist, Jan Lundgren, Barbro Nilsson och Lennart Petersson samt tjänstgörande suppleanterna Thure Larsson

1991-01-28

2329-1261-90

231-3954-90

och Peter Manneke.

I den slutliga handläggningen har även deltagit 1:e läns-
assessorn Nils Strehlenert och avdelningsdirektören Per
Hansson, föredragande.

Claes Elmstedt

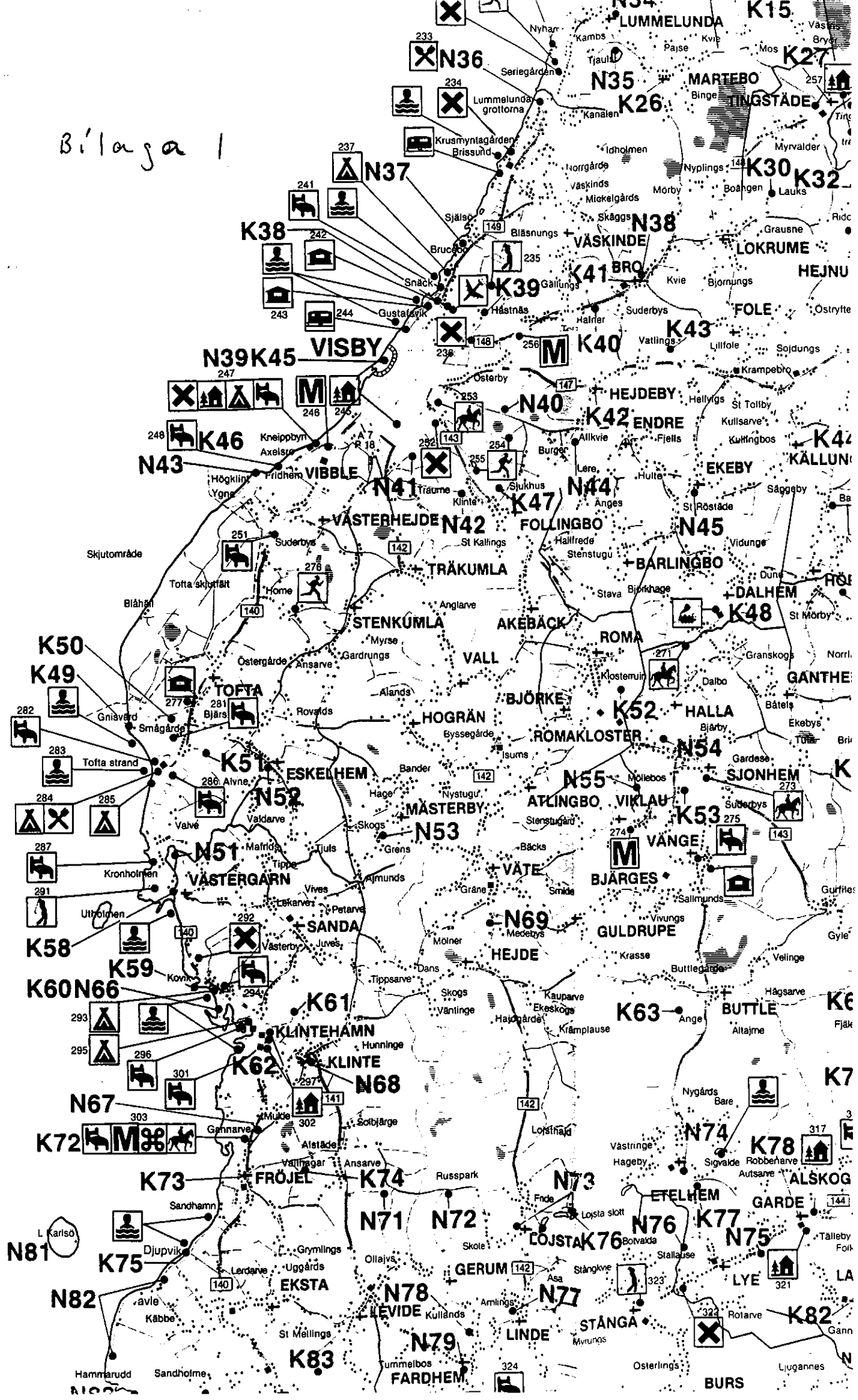

Per Hansson

Bilagor

1. Översiktskarta.
2. Karta utvisande naturvårdsområdets gräns
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

Bilaga 1

St Karlsö

N80

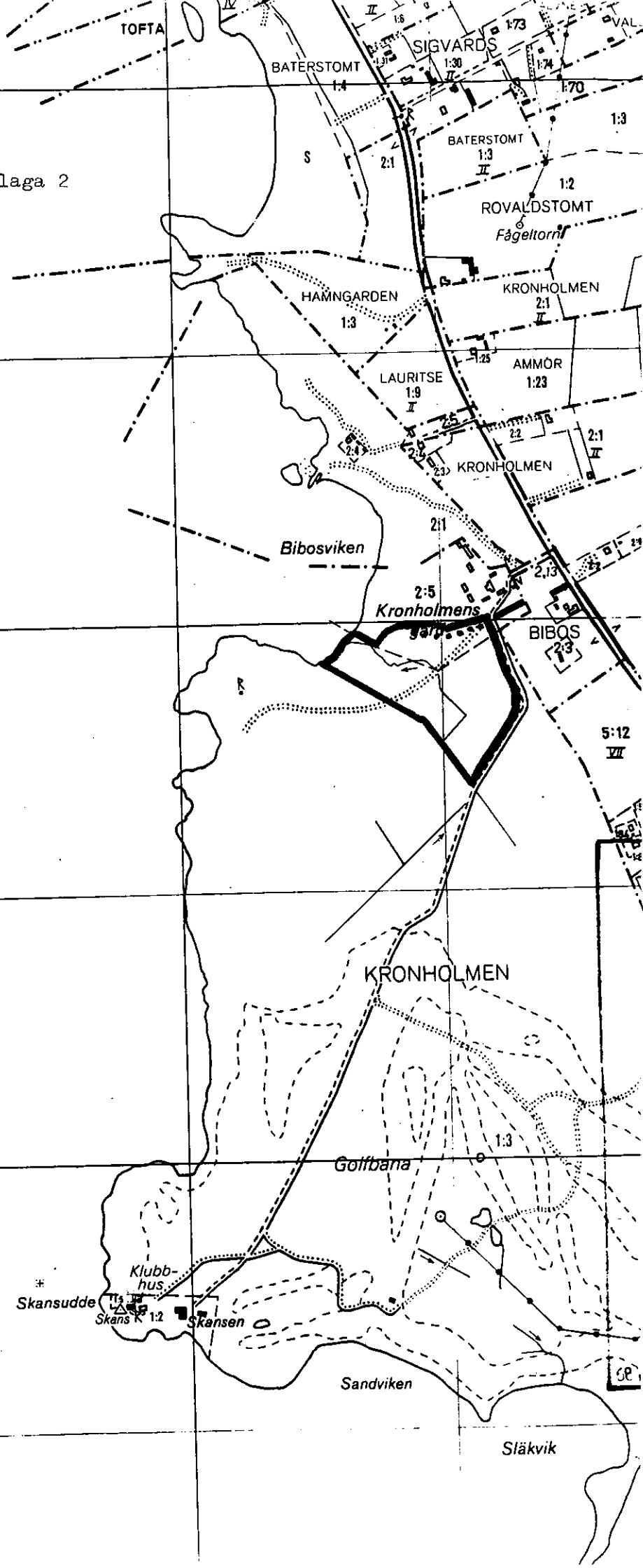
Hammarudd

Sandholme

ALSKOG

Bilaga 2

- Naturvårdsområdets gräns
- Gångstig

SKÖTSELPLAN

SKÖTSELPLAN

för naturvårdsområdet Kronholmen

Planen fastställd 1991-01-28, dnr 231-3954-90. Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

FÖRORD

Skötselplanen grundar sig på ett förslag utarbetat av länsstyrelsen. Samråd har skett med bl a markägarna, statens naturvårdsverk och Gotlands kommun.

SKÖTSELPLAN

INNEHÅLL	Sid
I ALLMÄN BESKRIVNING	3
1 Administrativa data	3
2 Grund för beslutet samt föreskrifter	3
3 Beskrivning av befintliga förhållanden	3
II PLANDEL	3
1 Disposition och skötsel av mark och vatten	3
1.1 Övergripande mål	3
1.2 Generella riktlinjer och åtgärder	3
1.2.1 Hävd av strandängen	3
2 Anordningar för rekreation och friluftsliv	4
2.1 Övergripande mål	4
2.2 Generella riktlinjer och åtgärder	4
2.2.1 Tillgänglighet	4
2.2.2 Information	4
3 Tillsyn	5
4 Inventeringar	5
5 Dokumentation av utförda åtgärder	5
6 Finansiering av naturvårdsförvaltningen	5
6.1 Ekonomisk utredning	5
6.2 Finansiering av naturvårdsförvaltningen	6
6.2.1 Bekostas av staten genom statens naturvårdsverk	6

SKÖTSELPLAN

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 Administrativa data

Se beslutet.

2 Grund för beslutet samt föreskrifter

Se beslutet.

3 Beskrivning av befintliga förhållanden

Se beslutet.

II PLANDEL

1 Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Syftet med dispositionen och skötseln av naturvårdsområdet skall vara att uppnå och upprätthålla ändamålet med naturvårdsområdet nämligen att "skydda området mot exploatering, bevara områdets nuvarande karaktär av strandäng samt att skydda främst fågellivet mot störningar".

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Den allmänna målsättningen för vegetationsvården skall vara att vidmakthålla naturvårdsområdets karaktär av öppen strandäng.

Fågellivet skall skyddas genom att skyltar sätts upp med information om förekommande arter och vikten av att de inte störs under häckningstiden.

1.2.1 Hävd av strandängen

Målsättning: Att bevara det öppna landskapet genom slätter eller bete.

Råd och riktlinjer: I första hand skall slätter ske. Vid slätter skall klippande redskap som inte sliter av gräset användas. (Verktyg som sliter av gräset utarmar floran).

Tidpunkten för slåtter skall vara tidigast i juli för att inte fåglarnas häckning skall störas av slåtterarbetet. Avslaget gräs skall hopsamlas och bortforslas för att inte ansamling av förna skall ske.

Om slåtter inte ger tillfredsställande resultat skall komplettering av skötseln ske med bete under sensommaren och hösten. Eventuellt bete skall vara extensivt vilket innebär att handelsgödsel eller stallgödsel inte får tillföras för att höja produktionen.

Åtgärd: Avtal om slåtter upprättas med brukare.

Om bete skall ske uppförs stängsel tillfälligt. Val av betesdjur är av underordnad betydelse. Avtal upprättas med brukare om betesdrift.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Naturvårdsområdets djurliv skall skyddas mot störningar utan att direkta förbud mot vistelse införs. För att uppnå detta måste allmänheten göras medveten om det värdefulla djurlivet och behovet av hänsynstagande. Informationen måste ges en positiv utformning och vara lättillgänglig för att förutsättningar skall finnas att metoden ger önskvärt resultat.

2.2 Generella riktlinjer och åtgärder

De enda arrangemang för friluftslivet som skall anordnas utöver informationsskyltar, är anordnandet av en gångstig utefter områdets norra gräns. Avsikten med stigen är att få en styrning av besökare till badstranden.

2.2.1 Tillgänglighet

Området är helt öppet och kan överblickas utan att besökare behöver vistas i området under den för fågellivet känsliga våren och försommaren. Parkeringsmöjligheter finns i regel i områdets närhet förutom då större golfarrangemang anordnas.

2.2.2 Information

Målsättning: Positiv information om naturvårdsområdet och dess djurliv bör ges på fasta skyltar utplacerade på lämpliga platser.

Åtgärd: Uppsättning och underhåll av informationsskyltar med placering enligt angivelse på karta, bilaga 3:1.

3 TILLSYN

Naturvårdstillsyn skall ske genom länsstyrelsens tillsynsman. Tillsyn av betesdjur svarar brukaren för.

4 INVENTERINGAR

Naturvårdsförvaltaren svarar för eventuella inventeringar. De skall i första hand genomföras för att dokumentera vegetationsutveckling och fågelliv.

5 DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera alla utförda skötselåtgärder genom att i rapporten ange

- * tidpunkt för åtgärdens utförande,
- * vad åtgärden omfattar,
- * åtgärdens eventuella effekt,
- * kostnad för åtgärden,
- * eventuella samråd och tillstånd.

6 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

6.1 Ekonomisk utredning

Länsstyrelsen har gjort en ekonomisk utredning daterad 1990-10-30 avseende kostnader för naturvårdsområdets skötsel.

Informationsskyltar	5 000:-
Tillsyn per år	1 000:-
Slätter per år	5 000:-
Betesdrift per år	2 000:-
Stängseluppsättning per år	3 000:-

Kostnaderna är mycket beroende av vilken lösning som kan finnas för hävden varför ovan angivna summor endast får uppfattas som grova uppskattningar.

6.2 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

6.2.1 Bekostas av staten genom statens naturvårdsverk

- * Naturvårdstillsyn.
- * Framställning och utplacering av informationsskyltar.
- * Anläggande av gångstig.
- * Betesdrift och/eller slätter.

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut, kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljödepartementet.

Det gör Ni genom att i brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och
- redogöra för dels varför Ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är:

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 VISBY

Tel 0498/921 00

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag Ni fick beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till länsstyrelsen.